

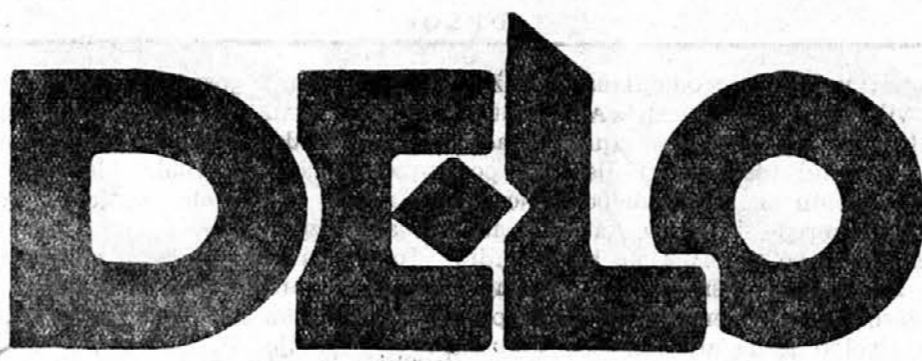
IZHAJA VSAK PETEK

Table with subscription rates: Naročnina: ITALIJA, INOZEMSTVO. Letno, polletno, četrtletno. Lit.

Posamezni izvod 20 cent.

Uredništvo in upravnništvo: Trst, Via Maiolica 10-12

Trst, 3. aprila 1925. — Leto VI. - Štev. 247.

Glasilo Komunistične stranke Italije

Blago radniškoj klasi kada uništi kapitalistički klasni društveni sistemi uspostavi društvo bez klasa u kojem neće biti gospodarja i sluga, izrabljivača i izrabljenih, nego ćemo biti svi braća, svi jednaki.

Mednarodni položaj in naloge komunističnih strank

Iz cele vrste pojavov, ki imajo odločilni pomen v sferah mednarodnega položaja, je potrebno omeniti sledenca osnovna dejstva:

1. Nedvomno je, da se je kapitalu posrečilo povspeti se iz povojne krize. Stabilizacija valute v celni vrsti kapitalističnih držav, naraščanje svetovne trgovine in razširjenje proizvodnje v posameznih deželah, izvoz in pronicanje kapitala, posebno pa anglo-amerikanskega v dežele Evrope in Azije, vse to govori o uspehih »obnovitvenega dela« kapitala.

2. Ravnotočje je brezdvomno, da se je v centru Evrope, v Nemčiji, zaključila perioda revolucionarnega porasta. To je perioda porasta revolucije, kadar valovi gibanja, kadar se povspenja kvisku in se razliva čez rob, a strankina gesla zaostajajo za gibanjem, kadar lomijo množice okvir legalnosti in naskakujejo stari ustroj in ustvarjajo samovoljno svoje pravice, — ta perioda je v Nemčiji že za nami. Iz naskakovalne periode, je delavsko gibanje v Nemčiji vstopilo v periodo kupčenja sil, v periodo, ko se stvarja in vežba proletarska armada, pod praporjem komunizma. Da je ta okoliščina izredno resne važnosti, ni treba še posebej dokazovati.

Taka so dejstva, ki imajo konkreten, pozitiven pomen, ker govori o sili in uspehih kapitala v sedanjem trenutku. Poleg teh, pa obstoji še cela vrsta drugih dejstev, ki imajo za kapitalizem negativen pomen.

1. Brezdvomno je, da vsopredno z jačanjem kapitalizma, naraščajo protisilovja med kapitalističnimi skupinami, naraščajo sile, ki razkrajajo in slabijo kapitalizem. Boj med Anglijo in Ameriko radi posesti petrolejskih vrelcev, radi Kanade, radi blagovnih trgov itd.; boj med anglo-amerikanskim blokom in Japonsko radi vzhodnih blagovnih trgov; boj med Anglijo in Francijo radi vpliva v Evropi; in končno, borba med zasuznjeno Nemčijo in Antanto, to so vse splošno poznana dejstva, ki govori o tem, da uspehi kapitala niso trdni.

2. Naraščanje in ojačanje nacionalno-osvobodilnega gibanja v Indiji, Kitajski, v Indoneziji, v Severni Afriki i d. d., kar izpodkopava tla kapitalizmu. Če zahteva »ozdravljenje« imperializma razširjenje vpliva v kolonijah in odvisnih deželah, a se na drugi strani borba teh dežel proti imperializmu brezdvomno krepi, tedaj je jasno, da uspehi imperializma na tem polju ne morejo biti trdni strokovne zveze.

3. Borba za enotnost strokovnega gibanja v Evropi in kriza Amsterdamske. Kaj pa pomeni kriza Amsterdama? To je nestalnost buržuazne vlasti, ker tvori amsterdamska strokovna birokracija del in oporo te vlasti.

4. Gospodarski porast Sovjetske zveze. Gotovo je, da so vse spletkarje buržuaznih pisnov, o nesposobnosti Sovjetov, spraviti industrijo na pravi tir, te spletkarje so dozile popoln polom. Brezdvomno je, da se je v zadnjih dveh letih, po intervenciji in blokadi, sovjetska industrija prerodila in utrdila. Brezdvomno je, da se je v tem kratkem času materialni in kulturni položaj delavcev znatno zboljšal. In gotovo je, da se bo to boljšanje nadaljevalo tudi v bodoče. Vse te okolnosti so torej odločilnega pomena, za zrevolucioniranje delavcev v kapitalističnih deželah. Jaz mislim, da nikdar poprej se niso delavci v zapadnih deželah tako zanimali za Rusijo, kakor ravno sedaj. Zakaj? Zato, ker prihajajo do njih glasovi o novem življenju sovjetskih delavcev, v delavski državi, ki se imenuje Sovjetska Zveza. In oni bi se hoteli prepričati o resničnosti teh glasov. Dejstvo, da prihaja mnogo delavcev, brez razlike glede političnega prepričanja, iz Evrope v Rusijo, in da ti prebrskavajo vsak kotiček, to dejstvo govori brezdvomno za to, da zanimanje delavcev na zapadu, za Rusijo, bo naraščalo z vsakim mesecem vedno bolj. Gotovo je, da bo to zanimanje v Rusijo naraščalo. In kadar se bodo prepričali, da vsak korak v razvoju industrije v Rusiji pomeni istočasno zboljšanje položaja delavcev, in slabšanje, kakor se to ponavadi dogaja v kapitalističnih deželah, tedaj bodo razumeli, da je za skrajni čas, da tudi oni, delavci zapada, ustanovijo pri sebi doma delavsko državo. Eno, radi česa predstavljajo obstoj sovjetske vladavine ze sam na sebi smrtno nevarnost za kapitalizem.

To so dejstva, ki so za buržuazijo negativnega pomena, ker govori o sili in verjetnih uspehih revolucionarnega gibanja v bližnji bodočnosti.

Borba teh nasprotujočih si stremeljenj, pozitivnih in negativnih, tvori podlago in vsebino današnjega mednarodnega položaja.

V borbi teh nasprotij je zrastel in odcvetel takomenovani pacifizem (mirotvornost), ki ni niti utegnil se razvevati in ni napravil iz sebe ni »erea«, ni »epoche« in niti ne »periode«. On ni opravičil ne upov oportunistov, in niti ne bojzani protirevolucionarjev.

Katera izmed teh tendenc (stremeljenj) bo zmagala, pozitivna ali negativna?

Ne more biti nobenega dvoma, da s časom morajo zmagati negativna stremeljenja, to so tista, ki so ugodna za revolucijo, kajti imperializem ne more resisti tistih protisilovij, ki ga razjedajo. Ampak ravnotočje je brezdvomno, da v sedanjem momentu stopijo na vrhunc pozitivna stremeljenja, ki so kapitalizmu ugodna.

V rezultatu imamo neko fazo zatiranja v Evropi in Ameriki. To »zatiranje« motijo nacionalno-revolucionarna gibanja v kolonijah, a na drugi strani ga »omračuje« Zveza Sovjetov, z svojim obstojem, razvojem in s tem, da postaja vedno bolj močna.

To pomeni za buržuazijo oddušek. Intenzificiranje pritiska in izkoriščanja v kolonijah, povečanje pritiska na Sovjetsko Zvezo.

Za proletariata kapitalističnih dežel pomeni to nastop dobe, ko se zbirajo sile, ko se ustvarjajo in vežbajo proletarske armade, pod praporom komunizma in v pogojih sistemov zatiranja, ki se menjujejo s sistemi »svobode«.

Za kolonije pomeni to ojačanje borbe proti nacionalnemu pritisku in izkoriščanju, ojačanje borbe za osvoboditev od imperializma.

Življenje v Kominterni Organizacijska konferenca v Moskvi

V Moskvi je bila sklicana konferenca zastopnikov komunistične stranke, ki se je bavila z organizacijskim vprašanjem. Otvoritveni govor je izrekel sovr. Pjatičnik, ki je med drugim izjavil: »Če jaz formuliram tukaj nekoliko kritik, storim to radi tega, da razjasnim probleme. Mnogi mislijo, da je boljše izražanje kake stranke edinole vprašanje organizacije. To pa je napačno. Stranka, ki ima dobro organizacijo, bo lahko imela tudi dobro taktiko, ampak, če ne bo taktika boljše, če ne bo potegnila za seboj množice, ne bo v stanju voditi borbo. Dobra politika in dobra organizacija vodijo množice in v tem obstoji boljše izražanje.«

Ruska stranka se je ustanovila v čisto drugačnih pogojih kakor stranke v zapadnih deželah. Mi nismo bili v stanju izdelati si legalen aparat, obdržavati zbornice, izdajati časopise itd. Bili smo radi tega prisiljeni, da iščemo drugačne oblike stikov z množicami in to se je moglo vršiti le v tovarnah. Stranka se je pri nas porodila poprej kakor strokovne organizacije. Stranka se je morala baviti z vsakdanjim življenjem delavcev, do tistega trenutka, ko so se ustanovile strokovne organizacije. Na ta način so se ustanovile tesne vezi med strokovnimi organizacijami in strankami.

Govornik je nadalje ugotovil veliko važnost, ki jo imajo tovarniške stanice, za boljše izražanje strank. To se je izkazalo pri vseh velikih masovnih akcijah in manifestacijah. Navedel je nekoliko slučajev, po katerih je razvidno, da so masovni nastopi uspešni dobro tam, kjer je bila komunistična organizacija preosnovljena na podlagi obratnih stanic.

O stanju organizacijskega dela na podlagi obratnih stanic v Franciji, je poročal sovr. Sauvage. Iz njegovega poročila sledi, da je dne 1. marca t. l. obstojalo v Franciji 150 obratnih stanic, ki so razdeljene na 20 provinc, grupirane v 180 okrožij, ter imajo 336 tvorniških časnikov. Toda, organizacija stanic ni še povsod izvedena, ker je še tisoč drugih mestnih sekcij, ki jih je treba preobraziti. Zanimivo je videti, na podlagi podatkov francoskega poročevalca, kako se je počelo število članov Kom, stranke Francije, potem ko je bil upeljan novi način organizacije na podlagi obratnih stanic.

Zastopnik nemške komun. stranke, Gschke, je omenil, da se šteje v Nemčiji štiritisoč obratnih stanic, ki izdajajo približno tisoč tvorniških časnikov. Nadalje je povdarjal, kako da je, sprislo obstoja Socialdemokratske stranke in strokovnih organizacij, ki se nahajajo v njihovih rokah, delovanje Kom. stranke kolikortoliko oteženo. Izkušnje pa so dokazale, posebno pa poraz meseca oktobra 1923, da je treba imeti tesno zvezo z množicami. Gibanje ni tedaj imelo uspeha, ker ni imela Kom. stranka te potrebne zveze.

Za Sovjetsko Zvezo pomeni to napevanje vseh sil za nadaljnji razvoj industrije, za ojačanje obrambne sposobnosti dežele, za osredotočenje sil vseh dežel proti kapitalu.

Iz tega sledijo sledeče naloge komunističnih strank:

1. Izkoristiti vsa nasprotstva v taboru buržuazije, uporabiti jih za oslabilitev njene sile.

2. Postaviti določene oblike in sredstva glede zblizanja delavskega razreda naprednih dežel z nacionalno-revolucionarnim gibanjem v kolonijah in odvisnih deželah in glede izkoriščanja svetovne pomoči temu gibanju, v prid splošnega boja proti skupnemu sovražniku, imperializmu.

3. Pospešiti in privedi do konca borbe za enotnost strokovnega gibanja, imeti pri tem pred oči, da predstavlja ta zadeva sredstvo, potom katerega je mogoče imeti velik vpliv nad milijonskimi delovnimi množicami. Pridobiti vpliv nad strokovnimi organizacijami pa je nemogoče, ako se ne deluje v njih, ako se s tem ne pridobiva zaupanje delovnih množic, in to mesec za mesecem, leto za letom.

4. Postaviti določene oblike in sredstva za zblizanje delavskega razreda z malimi kmeti, ki jih davi birokratični stroj meščanske države in oduške cene vse-možnihni trstov. Pri tem je treba imeti pred oči, da borba za malokmetke množice je prva naloga stranke, ki koraka k diktaturi proletariata.

5. Podpirati sovjetsko vladavino in preprečiti intervencionistične nakane imperializma proti Sovjetski Zvezi. Pri tem je treba imeti pred oči, da je Sovjetska Zveza branik revolucionarnega gibanja vseh dežel, da ohrana in okrepi te Sovjetske Zveze pomeni pospešitev zmage delavskega razreda nad svetovno buržuazijo.

I. Stalin.

III. Kongres Poljske kom. stranke

Na Dunaju se je vršil III. kongres Poljske kom. stranke. Bili so prisotni zastopniki iz vseh okrožij, ravnotako tudi delegatke kom. stranke zapadne Belorusije in zapadne Ukrajine, kakor tudi kom. omladinske Zveze. Prisotnih je bilo vsega skupaj 60 delegatov.

Kongres je enoglasno odobril smernice, ki jih je postavil 5. kongres Kominterne ter je tudi postavil rezko črto, ki ločuje demitarske elemente.

Novoizvoljeno vodstvo obstoji iz levicarskih elementov. Sprejeta je bila cela vrsta izredno važnih sklepov, glede političnega položaja boljše izražanja stranke in glede delovanja med kmeti.

Sodr. Lancucki oproščen, toda poljski rablji ne izpustijo žrtve na svobodo

Porotno sodišče v Przemislu je oprostil poslance Lancuckega, člana komunistične skupine v poljski zbornici. Oproščen je bil od obtožbe hujškanja prebivalstva k nemiro, ampak kljub temu je bil pridržan v zaporu, ker mora odgovarjati na druge obtožbe, radi katerih mu je meščanska zbornica odvzela parlamentarno imuniteto.

Sodniki bele Poljske, skrajne straže evropske reakcije proti Sov. Rusiji, tiste oborožene Poljske, ki jo podpirajo vsi reakcionarji, toliko predstavniki fašizma kolikor »demokracije«, so morali popuštiti, vsaj deloma, od svojega divjanja, ker je pričel svetovni proletariata glasno protestirati.

Česa je bil kriv naš sodrug?

Lancucki pripada poljskemu parlamentu. Ampak v tisti republiki nima takozvana »parlamentarna imuniteta« nobene veljave, kadar je zastopnik ljudstva komunist. On je ostal zadnji komunistični poslanec, potem ko je buržuazija odpravila druge, ki so ji bili ravnotako ne ljubli. Prisel je pred porotno sodišče dne 16. marca, obtožen radi veleizdaje. Ampak mu se ni moglo nič dokazati, kakor le to, da je pripadal Komunistični Internacionalni. To pa je buržuazni pravici na Poljskem zadostovalo, da ga je obtožila radi veleizdaje.

Vsa zgradba obtožb proti Lancuckemu, pa se je v procesu popolnoma zrušila. Svetovni proletariata je imel obrnjen pogled na krvnike v Przemislu in ti se niso upali izvršiti premišljenega zločina. Bil je oproščen od glavne obtožbe, ampak pridržuje se ga radi tega, ker je poljska reakcija namenoma skovala proti njemu več obtožb, in to v spekulacijo, da če ga porotniki oprostijo od prve, ga bo tako mogoče pridržati v zaporu in soditi dalje radi drugih »zločinov«.

V vseh poljskih mestih so se vršile velike demonstracije. Vlada se je zbalala. Tudi v Moskvi se je vršila velika protestna demonstracija proti belemu terorju na Poljskem in v prid Lancuckega. Udeleženci shoda so nosili table z napisom: »Osvobodite Lancuckega! Živeli poljski Sovjeti!«

Kmečka Internacionala in teror na Bolgarskem

Osrednji odbor Kmečke internacionale se obrača na kmečke delavce vsega sveta, s sledečim proglasom:

«V manj kot enem letu so padli štirje poslanci delavske kmečke bloka. Padli so pod svincem morilcev Cankove vlade, A Cankova zločina, bodo nadaljevala, ter se še povečala. Kdo bo ustavil zločinski roko? Kdo bo maščeval neštevilne žrtve? Kdo bo opral kri, ki teče v potokih pod bolgarsko diktaturo?»

«Vaša edinost, vaša pogumna akcija, vaša odločnost, bodo strmoljavile tisto vlado zločincev. Ne pustite se varati. Bolgarska buržuazija je iz makedonskih revolucionarnih organizmov napravila tlopo rabljev. Odgovornost za storjene zločine bo padla na tisto buržuazijo. Sklenite vaše vrste, utrjujte enotno fronto delavcev in kmetov, delujte z večjim pogumom.

«Pripravljajte delovsko-kmečko vlado. Edinole tako si bodele izvojevali oblast, zemljo in svobodo ter bodele maščevali mrtve.

«Vsi na noge v obrambo bolgarskih delavcev, za stvar delavsko-kmečke vlade.

«Ne pozabite da je pravda bolgarskih delavcev in kmetov tudi vaša pravda.

«Pokažite povsod, po celem svetu vašo solidarnost z bolgarskimi delavci in kmeti. Ne trpite, da bi vaše vlade podpirale morilce v Sofiji.

«Čast junakom, ki padejo v boju za pravdo delavcev in kmetov.»

Moskva, meseca marca.

Osrednji odbor Kmečke Internacionale.

Smrt dveh komunističnih prvoborniteljev

V Genui sta umrla Miron Vladimirov in Julijan Marhleviski, prvi ljudski komisar financ v Zvezi S. S. R., a drugi predsednik Mednarodne Rdeče pomoči.

Sodr. Vladimirov je pričel delovati v revolucionarnem gibanju leta 1903. Posebno se je izkazal za časa prvih let velike revolucije, ko je bilo treba napeti vse sile, da se preskrbi prebivalstvu potrebni živež. Leta 1918, ko je dovoz žita v Petrograd pojemal, se je izredni oskrbovalni komisiji, ki se je nahajala pod vodstvom Vladimirova, posrečilo preskrbeti kruh za rdeči Petrograd.

Leta 1919, ko se je Djenikin nahajal pod Orlom, je Vladimirov prevzel mesto predsednika posebne oskrbovalne komisije za južno fronto. Letel je neumorno od enega do drugega dela fronte ter organiziral redno zalaganje z žitom. Poleg tega je skrbel, da so iz žitnih rezerv na južni fronti, prihajale znatne količine v Moskvo in na severno fronto.

Sodr. Marhleviski se je rodil v bežni družini na Poljskem. Po končanih študijah leta 1886, je vstopil v službo v neko tovarno v Varšavi, kot barvar, a potem je delal v tovarnah v Nemčiji.

Ko se je vrnil na Rusko Poljsko, se je pričel aktivno udeleževati v organiziranju »Zveze poljskih delavcev«. V Lodzu je razvijal agitacijo ter postavil široko omrežje krozkov sredi lodzinskega proletariata. Leta 1891 je bil aretiran a naslednjega leta je bil izgnan iz Rusije.

V Cirihu (Svica) je dovršil univerzitetno ter pri tej priliki napisal zanimivo zgodovinsko knjigo.

V Drezdenu je urejeval nek delavski časopis, ki je veljal kot najboljši revolucionarni organ v Nemčiji.

Za časa svetovne vojne je brez najmanjšega obotavljanja pristopil k resničnim revolucionarjem ter vodil neizprosno boj proti imperialistični vojni Radi tega je bil leta 1916. vržen v ječo a nato je bil poslan v neko taborišče vojnih ujetnikov, kjer je živel v najtežjem položaju. In odkoder je bil spuščen na svobodo, na zahtevo sovjetske vlade.

V Moskvi je bil od početka predstavitelj poljske kom. stranke, a leta 1920, za časa vojne s Poljsko, je bil predsednik poljskega revolucionarnega odbora.

Hamburški ustaši proglasili gladovno stavko

Poleg onih junakov, ki so bili nedavno tega obsojeni, ker so se udeležili ustajanja v Hamburgu, meseca oktobra 1923, se nahaja v zaporih še drugih 75 delavcev, ki čakajo obravnave. Ker se pa ta vedno zavlčuje, so proglasili gladovno stavko, ki traja že dva tedna.

Za mednarodno sindikalno enotnost

Iz Moskve so odgovorili v London delegatje osrednjega sveta ruskih sindikatov. Ta delegacija je bila imenovana v to, da se pogaja z angleškimi strokovnim organizacijami, glede skupne akcije, ki naj bi jo podvezle angleške in ruske strokovne organizacije, za vsposilstvo mednarodne strokovne enotnosti.

Predsedniške volitve v Nemčiji

Po smrti Eberta je bilo treba voliti novega predsednika Reich-a.

Pri volitvah, ki so se vršile prošle nedelje je dobil kandidat veleindustrije, Jarres 10.787.870, Braun (socialdemokrat) 7.838.676, Thälmann (komunist) 1.885.770, Held (davarski ljudovci) 999.036 in Lüdendorf 120.970 glasov.

Izvoljen ni bil nihče, ker ni dobil nobeden kandidat odstotek glasov, ki ga predvideva Weimarska ustava, vsled česar se bodo vršile 26. t. m. ozje volitve.

Komunistična stranka je zgubila, v primeri z zadnjimi državnozbornskimi volitvami, 800.000 glasov in temu se ne smemo tuditati ako pomislimo nad reakcijo, ki se izvaja nad Kom. stranko v Nemčiji.

Pisali smo o raznih procesih proti komunistom, znano je, da polnijo nemške ječe tisoče najboljših proletarskih borcev. Na komunističnem shodu za predsedniške volitve je bilo ustreljenih od policije 7 proletarcev, več jih je bilo ranjenih. Policijski načelnih v tem mestu je bil socialdemokrat.

Da Komunistična stranka ni imeja pri teh volitvah tistega števila glasov, kakor pri zadnjih državnozbornskih volitvah, je uplivalo dejstvo, da je vladalo med proletariatom veliko nezanimanje za volitve. To se da tolmačiti s tem, da se je proletariata zavedal, da komunistom ni bilo ležeče za tem, da dobijo predsedniški stolček, marveč za to, da širi agitacijo komunističnih principov med proletariatom.

Pri tej priliki je Komunistična stranka Nemčije prvič nastopila v novi, boševizirski obliki. »Nas poglavitni namen — je dejal sovr. Thälmann na predvečer volitev — je, da pomozimo naš vpliv v delavnicah« in stranki je tudi uspelo mobilizirati masovne manifestacije delavstva na podlagi programa o boljše izražanju Kom. Internacionale. V poglavitnih mestih Nemčije so korakale mogočne mase pod zastavo sovjeto.

Ako pregledujemo gori navedene številke se človeku kreči srce, ako pomisli, kam so socialdemokratje privedli nemški proletariata. Leta 1918, bi bil lahko v Nemčiji proglašena republika sovjeto. Socialdemokratje so se temu uprili in udušili v krvi in s pomočjo reakcionarcev revolucionarni val proletariata. Danes — po sedmih letih — je že dobil kandidat reakcionarcev večino pri volitvah. Reakcija vtihi svoj bič nad proletariatom. In vse to po zaslugi socializiranih delavcev, ki ne vidijo pred seboj drugega sovražnika kot komunisti. V svoji pohlepčnosti in v znamenju »demokratske domovine« dajajo veleindustrijalcem pristo pot, da nalagajo na ramena proletariata vojne reparacije in svoje izkoriščevalne nagone. Seveda imajo pri tem dober dobiček, koruptejska afera Barmat je temu priča. To je politika socialdemokratov in enakih steparjev proletariata.

Proletariata se bo tudi v Nemčiji naveličal socialdemokratskega počenjanja na njegovo škodo in korist velekapitala ter pognal spekulante čez prag ter dal svojemu gibanju pravo revolucionarno smernico.

Proglas kitajskih komunistov

Na dan pogreba Sun Jat Sena, je osrednji odbor kitajske kom. stranke izdal sledeči proglas:

«Smrt Sun Jat Sena je velika izguba za kitajsko narodno-revolucionarno gibanje. Kitajska komunistična stranka pa je prepričana, da duh Sun Jat Sena bo živel dalje. Izvrševalni odbor narodno-revolucionarne stranke »Gomindan«, voditelj koje je bil Sun Jat Sen, mora hraniti njegove revolucionarne oporoke. Šele tedaj, kadar se bo stranka »Gomindan« združila, sledeč po oporoki Sun Jat Sena, jo bo komunistična stranka, jo bodo kitajski delavci podpirali, v njem odločni borbi proti imperializmu in militarizmu.»

Sun-Jat-Senova politična oporoka

Politična oporoka, ki jo je zapustil Sun Jat Sen svojih revolucionarni stranki »Gomindan«, se glasi:

«Štirideset let svojega življenja sem jaz posvetil stvari narodne revolucije. Izkušnje, ki sem jih pridobil v teh štiridesetih letih, so me dovedle k trdnemu prepričanju, da moramo v doseg svoje gaje cilja probuditi množice in jih združiti, v skupni borbi z vsemi narodi, ki se obnašajo napram nam kot z ravnopravnimi ljudmi. V očitnem dejstvu, da revolucija ni še privedena do konca, morate vi tovariši nadaljevati boj, da jo dovršite.»

Poravnajte naročnino!

MALE VESTI IZ RUSLJE

Osvoboditev izpod jarma domačih opravil

V Zvezi Sovjetskih republik se ne omejujejo samo na govorenje in pisanje o osvoboditvi ženske in družine sploh izpod mučnega jarma neproduktivnega in glupega domačega dela, to je tistega jarma, ki zadržuje ženo v kapitalističnih deželah, ki jo odvrača od vsakršnega kulturnega napredka. Proletariata v Rusiji je prišel do oblasti in hoče tudi praktično udeleževati komunistična načela, po katerih se ima med drugim preurediti družinsko življenje in to v prvi vrsti potom osvoboditve ženske izpod jarma domače suznosti.

V dosegu tega se je v Rusiji ustanovilo posebno združenje, pod imenom »Narpi« (narodnoje pitanje-ljudska prehrana). Ta organizacija odpravlja poleg tovarnen ali v neposredni bližini velike obdelovalnice, kjer je mogoče dobiti zdravo, točno in ceneno hrano.

Velika prednost takih-je obdelovalnic pade takoj v oči, ako se je primerja tisto prejevanje hrane kakor ga opazujemo pri naših delavcih, ki so primorani obdelovati v nehygieničnih ljudskih kuhinjah, ali pa jim žene nosijo kosilo v tovarne in delavnice, kar je spojeno z mnogostevilnimi neugodnostmi.

V Sovjetski Zvezi, povsod tam, kjer se ustanavljajo take obdelovalnice, je opaziti med delavci in delavkami velik porast zanimanja za skupno, družabno delovanje. In to je naravno, ker je na tak način delavska masa tesneje spojena.

Tako se je n. pr. v prvih dneh meseca marca otvorila pri tkalni tovarni v predmestju Bogorodskem velikanska obdelovalnica. V to je bilo sezidano posebno dvonastropno poslopje, ki je opremljeno z vsemi modernimi pripravami, kuhinja ima šest ognjišč. Poleg tega bo še opremljena s posebnimi pripravami, potom katerih se bo hrana kuhala na paro. Ravnotako bo s posebnimi pripravami na paro mogoče ohraniti pedila za delj časa v toplem stanju. Obdelovalne dvorane so prostorne, z velikimi okni, a na stenah visjio primerne slike in gesla. V obdelovalnicah bo prejemalo hrano (kosilo bo stalo 15 kopjev) do 13 tisoč oseb.

Letovišča in zdravilišča za delavce

Iz Harkova (Ukrajina) poročajo, da bo letos dopuščeni v zdravilišča 9770 ukrajinskih delavcev in nastavljenecov. V doma počitka pa bo dopuščeni 50 tisoč delavcev in nameščencev.

Poljedelski stroji za Persijo

Za poljedelske stroje, ki se izdelujejo v Sov. Zvezi je veliko povpraševanje s strani persijskih kmetov. Persijska vlada je odpravila carino na poljedelske stroje in orodja, ki se uvažajo iz Rusije.

Delavka-ravnateljica tovarne

Zveza tkalcev je postavila sodružio Smirnova na mesto rdečega ravnateljca. Od meseca decembra prošlega leta je ona ravnateljica Malo Dimitrijevske tkalnice v mestu Ivanovo-Voznesensk.

Časopisje

Na konferenci ruskih časnikarjev, ki se je vršila v Moskvi, je neki poročevalec ugotovil, da izhaja sedaj v Sovjetski Zvezi 140 časnikov s skupno naklado preko 5 milijonov izvodov.

Temeljni zakon revolucije, ki so ga potrdile vse revolucije, posebno pa tri ruske revolucije dvajsetega stoletja, ta zakon je sledeč: da se izvrši revolucija, ne zadostuje da izkoriščane in teptane množice pripoznajo, da je nemogoče živeti kakor poprej in zahtevajo radi tega spremembo. Da se revolucija izvrši, je potrebno, da ne morejo izkoriščevalci več živeti in vladati tako kot poprej. Edinole tedaj, kadar nižji sloji nedejo več stare vladarice, a višji sloji niso več v stanju jo vzdržati, edinole tedaj more revolucija zmagati. Z drugimi besedami povedano: revolucija je nemogoča brez splošne državne krize, ki zadene toliko izkoriščevalce kolikor izkoriščane.

Za revolucijo je torej potrebno:

- 1. da večina delavcev — ali pa na vsak način večina zavednih delavcev, mislečih, politično delavnih — popolnoma razumeva potrebo revolucije in je pripravljena, da se zanjo žrtvuje;
- 2. da se vladajoči sloji nahajajo v vladni krizi, ki potegne za seboj, v politično življenje tudi najbolj zaostale množice, ki slabi vlado in omogoča revolucionarjem, da jo kmalu strmoljavijo. Lenin.

Domače vesti

Naša beseda kmetom v Brdih

Večkrat smo že govorili o potrebi, da se ustanovi močno združenje vseh malih kmetov (mali posestniki, koloni, najemniki itd.). Poleg najemniških pogodb imajo le-ti še druge skupne interese, da branijo, kakor n. pr. zaščita pred pritiskom davkov, obramba proti verzičkom poljskih pridelkov in proti spekulantom s semeni, umetnimi gnojili, poljskim orodjem itd.

Poljski delavci (dinarji) pa imajo brati interese, ki so enaki onih delavcev velike industrije. Ti interesi bi bili n. pr. delovni urnik, držina, obratne komisije, bolniško in nezgodno zavarovanje. Poljski delavci, kateri sploh ne obstajajo v naši deželi — ako izvzamemo nekaj malih izjem (Spodnja Furlanija) — spadajo k Federaciji poljskih delavcev (Federazione Lavoratori della Terra).

Ker morajo braniti tedaj poljski delavci (industrijalizirano kmetijstvo) drugačne interese, je naravno, da morajo imeti organizacijo, ločeno od Udrženja malih kmetov. Obojni organizaciji pa lahko, da celo morati delovati spozumno med seboj in z vsemi izkoriščanimi, brez razlike na politično in versko prepričanje.

To smo napisali, da bo jasno razločiti malega kmeta (kolona itd.), od poljedelkega delavca. Kakor smo že zgoraj omenili spada prvi v Udrženje malih kmetov (posestnikov), ki se imenuje italijanski «Associazione dei contadini poveri», drugi pa spadajo k Zvezi poljskih delavcev, italijanski «Federazione dei Lavoratori della Terra».

Imamo pa slučaj, da so vpisani kmetje (koloni, najemniki) v Brdih v Zvezi poljskih delavcev Furlanije. Mi nečemo, da bi ustanovili le-ti novo organizacijo, ločeno od one poljskih delavcev v Oglelju. Oni morajo braniti kolonski pakt (pogodba o najemniški zemlji), ki je bil podpisani od Zveze poljskih delavcev Furlanije. In še nekaj: Vsaka razprava o ustanovitvi novega združenja, ki bi se sestojala samo iz malih kmetov, bi privedla do ločitve, ki bi bila škodljiva razrednim interesom i poljskim delavcem i malim kmetom. Potrebno je celo, da se dela največjo agitacijo, da pristopijo vsi kmetje v Brdih in Furlaniji k federaciji. Tem močnejša bo federacija, toliko lažje bo doseči to, kar si naš razred želi. Toda ne zadostuje samo, da doseže federacija par tisocev pristavev kakor leta 1920. Moč obstoji v številu samo ako se masa tudi dejansko udeležuje delovanja, ki sloni na revolucionarnem programu. In to je točka, ki si jo bomo ogledali in stavili nekaj opazki iz našega vidika o vsem, kar se je zgodilo v zadnjih letih pri federaciji.

1. — Kdo je federacija? — Federacija so vsi kmetje sami. Kmetje morajo odločiti o delovanju in to potom sestankov v raznih vaseh, potom obnih zborov, potom zveznega odbora (Comitato federale). Vodejo so dolžni obvestiti vse kmete o tem kar se vsi, in to potom sestankov, posameznih zvez.

Opazili smo pa, da kmetje niso nikakor obveščeni o stvarih federacije. — Mi tedaj, ko gre za velike dolgove. Federacija ima danes 11.000 lir dolga in menda še več. Ali se je razpravljalo o tem na sestankih na vaseh?

Ali so imenovali kmetje, po podrobni razpravi svoje zaupne delegate za kongres? — Ne! — Na kongresu smo videli delegate, ki so bili navzoči le pro forma. In ravno za nekatere vase v Brdih si je zbral delegate po svoji želji, zvezi tajnik sam in ne kmetje. Ni se treba tedaj čuditi, ako je tajnik dejansko gospodar federacije in bi moral biti v resnici samo uradnik. Ta pobira članarino, ta si določuje plačo, ta si zbira delegate, da mu odobravajo delo.

2. — Tajnikovo delovanje je stremelo za tem, da obrzi federacijo malo, ki naj bi ne zahtevala obračuna. Pomagal je malce nekaterim skupinam, da si pridobijo podporo. A zmenil se ni za tiste skupine, ki bi radi razpravljali o vseh zadevah federacije. Tako je izobilil iz Federacije zveze v Korminu in Medeji, ker so kmetje v teh krajih nasprotni njegovi stranki, socialdemokratski. Trdi! je, da niso plačevali članarino. V resnici pa ni plačal Kormin zaradi tatvine vseh

spisov in denarja, Medeja pa je plačala z denarjem od članarin skodo nekega kmeta in to spozumno s tajnikom, ki se za to zadevo ni popolnoma zavzel. In še nekaj: Na seji zveznega odbora z dne 16. decembra 1923 je zahteval tajnik povisek na plači. Zvezin odbor mu je dal nalogo, da predloži, do polovice januarja 1924, proračun, da se prouči denarno moč federacije, ki je imela že tedaj 5.000 lir dolga. Kaj vam napravi tajnik? Na kongresu, ki se je vršil pred nekoliko tedni predloži... še 6000 lir dolga, vsega torej 11.000 lir, za svoto, ki mu je bila dolžna federacija na plači! — Kdo je odobril povisek na plači?

Ta je lepa kaj? Tajnik pravi, da je bila določena ta plača na neki seji zveznega odbora. Na obnem zboru je član istega odbora zanikal, da bi bil sklenjen povisek tajnikove plače. Omeniti moramo, da je navedeni član odbora prijatelj tajnika in da mu kljub temu ni dal prav.

Gospodar federacije je tedaj tajnik. — To bo trajalo tako dolgo, dokler se ne bodo kmetje zganili. Do tega pa mora priti, ker tako «gospodarstvo» ne sme trajati dalje. Dolgovi bodo rasli, delovne federacije v prid članom bo malenkostno in navidezno.

Treba je, da prisilijo kmetje novi zvezin odbor, da napravi revizijo celotnega položaja organizacije; da ne odobrijo nikake stvari, ki bi težila na federacijo; da vprašajo za mnenje v zadevah federacije vse kmete v raznih seliših da sklicajo zastopnike vseh zvez. Naravno je, da si bodo morali zbrati zastopnike kmetje sami.

Kmetje morajo zahtevati takoj od novoizvoljenega odbora, da prouči položaj v katerem se nahaja federacija in sami, ter o zadevi razpravljati na vseh sestankih na vaseh.

Predno se to ne izvrši se ne smejo storiti drugi ukrepi, tem manj pa delati novi stroki.

Edino tako bo mogla Federacija doseči dobre uspehe.

Gorje pa ako se ne bodo kmetje zanimali za svojo stvar in pustili, da se gospodari pri federaciji, kakor do sedaj. Ko bi se prebudili bi jim lahko predložili... menico, da jo plačajo, poleg tega pa bi znali doživeti, da zgubijo najemniško pogodbo.

Žuljeva roka,

Iz Gorice

Nekaj o Bolniški blagajni

V mestu se je zopet pojavilo zanimanje za usodo tuk. „Bolniške blagajne“. Tako je tuk. list „Voce di Gorizia“ pričel objavljati članke iz industrijskih in meščanskih krogov v katerih se pritožujejo v zadevi te naše velepomembne ustanove.

Sicer pa, čemu vsa ta nevolja in ves ta krik, gospoda moja?! Ni-li bil imenovan sedanji komisar ravno na vaš prihisk in s pomočjo fašizma? In če se nahaja dandanes „Bolniška blagajna“ v težkih okoliščinah, je treba pripisati krivdo ne le komisarju ampak vsem meščanskim slojem, ki so se bili iz razrednih namenov polastili s silo te ustanove! Gospod Conforto pa je bil za svoje strupeno reakcionarno in protidelaško delovanje povisan v viteza.

Bolniška blagajna kakršna je dandanes ne odgovarja več svojemu vzvišenemu namenu zdravega ljudskega zavarovanja, ampak je postala nekaka navadna trgovska družba.

Sedanji g. komisar je bil prvotno namenjen le za dobo 4 mesecev; toda sedaj je že nad 2 leti, kar je popolnoma umevno, ker mu to nese mesečnih 1000 lir poleg onih 1800 lir, ki jih dobiva kot občinski uradnik, a vrhu tega še razne druge dohodke kot revizor raznih bank.

Kakov vsem znano, je prejšnji uradni odbor določil, da se zida v Čepovanu zdravilišče za bolne na pljučih, v katerem bi imeli člani „Bol. blagajne brezplačno postrežbo. Gosp. komisar pa je ta načrt pokopal in v ta namen določeni denar raje naložil v razne državne papirje.

Vsled njegovega pritiska so se uklinila še razna druga špejčijelna zdraviljenja. Tako je n. pr. odpovedal prejšnjo pogodbo za morsko zdravljenje

članov v Gračežu; omejil na najnižje število postelje v toplicah v Albanu itd. Uradnikom je močno znižal plače in odstranil vse one, ki niso bili pod godu njemu ali njegovim pooblaščenem. Preuredil je tarife, katere znači veliko izgubo za blagajno, kakor tudi za zavarovance, ker dobe, v slučaju bolezni, zelo skraćeno bolniško podpora. Upeljal je nadalje neko brezumno reformu v knjigovodstvu, katere se je izkazala za neprimerno. S kratka: Ta

„sentimentalni“ gospod Conforto (z nad 3000 lirami mesečnih dohodkov) je v kratki dobi svojega komisarjenja dovedel delovanje „Bol. blagajne“ v lak nered, da se celo njegovi bivši pomagači zgražajo.

Toda delavstvo se ne bo pustilo zapeljati od nikogar; doba reakcije je bila zanj dobra šola, prav dobro pozna svoje prijatelje in sovražnike in bo znalo tudi ubrati pravo pot, kadar pride čas za to.

Glasovi z dežele

Iz Lipe kod Jelšan

U jednom od brojeva „Dela“ bilo je već govora o našim crkvenim zvonama, što su nam sa rata nestala sa crkvenog tornja. Na žalost imademo kod nas neke neuke i ugrijane glave koje bi htjele silom naprtiti zvona, a s njima i nekoliko hiljada lira siromašnom narodu na leđa da ih plaća. Među te ljude spada i naš gost. Anton Puz, koji s dvojicom ili trojicom njih napreže sve sile da se kupe zvona, kao tobožnji ukras crkve sv. Jelenne.

Radi toga obratio se on na svoj kuma Vinka Uječića u Ameriku. U nadi da će povesti akciju među tamšnjim našim seljanima, te sakupiti koji dolar za zvona. No njegov kum kao svestan radnik, mjesto dolara za zvona poslao mu je putem komunističkog lista „Radnik“ sledeći odgovor:

I OPET ZVONA!

Cleveland, Ohio.

Već je bilo dosta pisano o prošlom ratu i njegovim strašnim posledicama pa i o samim zvonama, koja su po odobrenju svećenika — bez razlike — kusatih ili bradatih skinuta sa obzobje tornja i pretopila u topove za najgudnije ubijanje ljudi. Mnogi siromašni radnici i seljaci, stavljali su po nagovoru svećenika molbe na rodjake i znance u Americi, da sakupe nekoliko dolara da kupe zvona. I ja sam nedavno dobio list ovakove naravi od mojeg kuma. Ovo par redaka ne pišem zato da uverim popove, da su crkve i zvona nekorisna za radničku klasu, već za to, da kažem radnicima, da su crkve, religija i popovi a tako isto i zvona, nekorisni za radnike, jer kada popovi govore o vjeri i šire vjerski fanatizam, onda oni pripremaju radničku klasu i seljačku sirotinju, da onako zavedeni i zaglupljeni daju svoje živote za interese bogotasa, kapitalista u ratu kao što je bio i posljednji, koji je progutao i zvona „božije crkve“.

Moj kum mi piše, da nisu u stanju sakupiti ni jednu liru za zvona, koja bi bila ukras sela Lipe. To je svakako dobar znak, jer to u isto vrijeme znači, da radnici i seljaci mogu nekako doverati i bez tih „rimskih topova“, koji zovu bijednike i siromahe da se pokore popu i njegovoj trgovini vjeri, a tako isto to su instrumenti, koji siromašni narod alarmira za krvoproliće, koje su „milostivi božji slugani“ uvijek blagosiljali.

Dalje me moj kum moli, da sakupim nekoliko dolara i slike darovatelja, koje bi stavili u okvir i izvesili u crkvi sv. Jelenne u Lipi. Ali se moj kum prevario, kada je poslao na mene i moje seljane ovakove apele. Mi siromašni radnici nemamo šta da očekujemo od religije i crkve, ni ti od zvona, koji na cijeloj liniji služe vladajućoj klasi liferovanjem nekih glupih i zavedenih ovčaka, koje onda gospoda sa popovima lijepo osičaju i prodaju njihovom „vunu“ za dobre pare i dinare. Radnička klasa ne vjeruje više u biblijske priče koja kaže: „Blago vama koji ste siromašni jer je vaše carstvo nebesko“. Ovo može da važi za budale koje se još i dan danji daju varati od tih božjih trgovaca. Naše komunističko evanđelje kaže: „Blago radničkoj klasi kada umišti kapitalistički klasni društveni sistem i uspostavi društvo bez klasi u kojem neće biti gospodara i sluga, izrabljivača i izrabljenih, nego ćemo biti svi braća, sva jednaka“. Tada onaj, koji ne radi neće dobiti ni jesti, a ko radi uživati će svo „ono blagostanje koje danas kapitalisti i razne izjelice uživaju na račun radničke klase i seljačke sirotinje. Da li ćeš me kume miš razumjeti ili ćeš samo da klimas glavom kako je tvoji miš kum postao ežeretik? Kada

moj kum bude ovako mislio, onda sigurno neće više da prosi za zvona, koja će mu odpjevati (za pare da bogme) zadjnu pjesmu, nego će malo promozgati i reći: bogami tu ima nekega istinitoga. I kada moj kume budeš ovako mislio, onda ćeš biti svesan, inače ćeš do vijeka ostati rob popova, crkve, vjere i bogotaska klase.

Zar se ti moj miš kume ne sjećas na one grozne dane, kada je pop blagosiljao oružje u prošleme ratu i ako je „dragi bog“ u deset zapovijedi strogo naredio da — „Ne ubij“ — Zar se ne sjećas koliko je ljudi ubijeno, samih radnika i siromašnih seljaka? Nisi li vidio bogalje, sakate na milijone, koji su božjim blagoslovom uništeni? Koliko je milijonera i popova poginulo u ratu? Deder kume malo razmisli o tome pa ćeš izbiti iz glave da sakupljaš za zvona, nego ćeš stupiti u redove onih svjetskih klasnih boraca, koji žele da se tome lopovluku i barbaluku za uvijek učini kraj.

Za to ja pozivam moje drugove i seljane iz Lipe, da ne daju ni centa za takove svrhe, jer ako dodje do novog rata — koji je već na pomolu — onda će popovi opet dati zvona da se iz njih saliju topovi koji će ubijati našu radničku i seljačku djecu i braću.

Nasa je dužnost kume i bračo da čitamo našu literaturu, knjige, koje će nas naučiti kako da se ne damo zavarati od nikoga. To je komunistička literatura i komunističko novinstvo kao što je naš borbeni „Radnik“ (kod nas „Delo“ - Op. ured.), koji se bori za naše radničke interese i za našu proletar. sku prosvijet. Tako ćemo mi naučiti kako da se branimo od kapitalističkih izrabljivača i tlačitelja; tako ćemo se mi osloboditi svih vjerskih predrasuda, naši umovi će biti slobodni i moći ćemo zdravo misliti i tek tada će prestati ropstvo jer ćemo zajedničkom voljom obočiti loz koje nas spruava u okove.

V svrhu komunizma, te oslobodilačke ideje radničke klase sabrao sam \$11.00 imena darovatelja su slijedeća: Josip Kalčić \$5.00, Vinko Uječić \$2.00, Anton Uječić \$1.00, Ivan Uječić \$1.00, Matija Sunčić \$1.00 i Ivan Kalčić \$1.00, ukupno \$11.00.

Ja ću i dalje nastaviti mojim radom, t. j. mjesto zvona pomagati ću radnički pokret koji vodi borbu protiv izrabljivača i njihove vladavine i za upostavu komunizma.

V. UJEČIĆ.

Drugu Vinku Uječiću kličemo: Veseli nas što se nalaziš a tako i ostali naši seljani u redovima revolucionarnog proletariata, koji vodi otvorenu borbu protiv izrabljivanja i zaglupljivanja radnoga naroda. Ujedno nas veseli što si poslao Pužu onakov odgovor, kao što ga zaslužuje.

Da si nam zdravo, a tako i ostali.

Vise Lipljana.

Iz Liburnije

Premda već duže vremena ne pišemo u našem borbenom listu, ne spavamo kako to misle naša gospoda, Svaki radnik i seljak je svijestan toga, da će slobodu donijeti konačna pobjeda komunističke stranke. Upravo njeni program, udružiti se moraju seljak i radnik za skoro odlučan čas, za borbu, da dokazu gospodi kapitalistima i svim njihovim pomagačima, pobjedu svoju, to jest pobjedu potištenih radnika i seljaka.

Da se moze bolje upoznati sa našim pokretom, predplaćujte se i štajte naš borbeni list „Delo“, koji nas radnike i seljake vodi slobodi.

Ne pustite se za nos voditi i lagati od kojekakvih narodnih pijavica. Njima je glavni cilj stvoriti od vas poniznog, potištenog i u lancima kapitala sapetog

radnika. Istrijebite iz vas i iz vase okoline sve ono, što vas muči i tisti. Postići to mozete samo kao svijestni komunisti.

Oslobodite se nečistog i širite komunizam.

„Crveni hajduci.“

Rabelj

Pogled na našo rudarsko kotlino, ter nije vrvenje, bi vsak zemljan mislio, da pri nas ne more nicesar manjkati delavstvu, posebno z skrbjo ki nas obklada naše vodstvo rudnika. V resnici pa je dosti drugače.

Nase delavstvo je popolnoma pripuščeno samemu sebi, ker ne obstoja pri nas nobena proletarska organizacija, katere bi se postavila na staljše razrednega boja; imamo se dosti sodrugov v naši sredci, ki so dobri in zavedni komunisti, ki se pa varujejo nastopiti, ker prav dobro vedo, da potem je njih ura odbila v tukajsnem rudniku, in to samo zaradi brezbriznosti delavstva samega. Ker isto se jim sele posmehuje, potem ko so padli kot žrtve razredne borbe. Naši delavci se nahajajo na staljšu popolnoma neaktivno. Ker sledi iz tega si bo moralo dotično delavstvo pripisati, na svoj račun. Kot se vidi je fašistovski sindikat ze pozabil na skandale lanskega leta, ter skuša sedaj na novo ustanoviti prisilno vpisovanje in to seveda s pomočjo vodstva rudnika, ki kliče posamezne delavce v svojo pisarno ter jih potem z groznjami prisili za vstop v isto. Dosedaj se jih je vpisalo približno 100. Kako skuša omehtati delavstvo kaže sledeći slučaj: Delavstvo, ki je izven rudnika je sprejelo vpis, a v rudniku ne. Kaj napravi gospoda? Tiste, ki so delali na dnevu jih pošlje v jamo, a druge iz jame ven. To je ena. Druga je ta, da s tem, da se delavstvo vpise mora priznati, da sprejme delo na ure, tako, da bodemo potem lahko garali tudi po deset ur na dan. Delavcem hočejo usiliti tudi pogodbo za neko majhno povisanje draginskih doklad ne da bi istemu raztolmačili vsebino iste.

Nekega dne smo imeli tukaj zborovanje, ki ga je sklicval fašistovski sindikat, pa ko je delavstvo videlo, kdo govori, je zapustilo dvorano. S tem je jasno pokazalo, da ne mara od gospodov take barve nicesar in to naj si isti zapomnijo.

Za vse naše dosedanje trpljenje so pa odgovorni isti brezbrizni delavci, ki se iz njih malomarnostjo pripomogli, da se je razrusila naša, prej močna organizacija, pa zavedno ljudstvo si jih bo zapomnilo; pride tudi za nje dan obračuna.

Gospodom fašistom pa povemo to, da naj si ne mislijo, da če s silo spravijo naše delavce v njih organizacije, da odpravijo komunizem; ne, imeli ste prej vse v svoji malhi, pa vendar je prišel trenutek, ko so vam isti pokazali, kje je njih mesto. Zmiraj v vrstah revolucionarnega proletariata. Vse zastoj, tudi vaš izrek, da kdor se ne vpise, je komunist, ker uverjeni bodite, da se ti tudi vpisejo, samo da vam, en dan se prej, unčijo vase lažnjive sindikate. No rekli ste da „komunizmo je merto“, zakaj danes nastopa te proti njemu? Zato, ker edino komunisti so sposobni voditi odkrit boj proti vsem sovražnikom proletariata. Razglasili ste, da ne bode nobenega razrednega boja več, da se bo delavstvo in kapitalisti po bratsko objeli in skupno šli naprej. Zakaj ste danes prisiljeni proglasiti stavke povsod, ko vendar ste obljubili, da bodo šli kapitalisti roko v roki z delavci? Povem vam zakaj, zato, da delavstvo slepote, da istemu mečete pesek v oči, poskušate delavstvo dobiti na svoje limance. Ampak delavstvo ni več tako zarukano, da bi ne vedelo kdo se bori za njegove koristi, prepričano je končno svoje zmage, vzlic svetovnemu internacionalnemu fašizmu, ki dije z vso močjo proti njemu. Mi h koncu zmagamo in vi propadete, ker tako je zapisano v zgodovini, naš razvij se pospešuje ravno z vašo pomočjo, naše vrste se jačijo vzlic vsem naporom in vaših navideznih nasprotnikov, a vendar zavezni-kov socialpatriotov, krščanskih socialcev in delavskih brezbriznev. Tem poslednjim se že se ob zadnji uri odprejo oči.

Delavci, vam pa kličemo: odpravite že enkrat vašo zaspanost in zavzemite vendar odločno staljše za vaše koristi. Zakaj uspeva naša bratska organizacija v Idriji in zakaj ne moremo mi isto doseči? Da napreduje naša misel, dokazuje krik vseh naših nasprotnikov, ker vidno zgubljajo na terenu, posebno med kmet-skim ljudstvom. Spojenje kmetov z delavci se vsi počasi pa vstrajno, to nam

dokazujejo vedno večji dopisi iz kmet-skih vrst. Mi delavci vemo, da z kapitalisti ne moremo živeti kot v neprestanem boju ker edino pogin kapitalizma je podlaga proletarskemu osvobodjenju. Kapitalizem se tega zaveda in se tudi trudi na vse močoge načine, da bi ustavil pohod tistih, ki mu ustvarjajo zaklade, ki pa dobivajo za to delo le drobtinice. Delavstvo mora vedeti, da je njegovo mesto samo v vrstah revolucionarnega proletariata, ter da od druge strani nima pričakovati nicesar. To naj si delavstvo je enkrat zapomni. Sodrugom, ki se pa drže vstrajno na našem staljšu kličemo: le tako naprej, tem večje trpljenje, tem lepšo in sijajno zmago. Ves vihar naših nasprotnikov ne uniči naše ideje. Sodrugi torej korajžno naprej, ker krvavo solnce z vzhoda nam sveti po naši poti naprej h konci zmagi komunizma, katere mora priti.

Zivela Tretja internacionala!
Zivel revolucionarni proletariat ter njegova zmaga!

Komunist.

Mednarodna rdeča pomoč

Praporče v Istri: Nabrano od mladičev i djevojk za Crveni pomoč: S. L. R. R., Ana Sinečić, S. M., S. T., S. M., Z. J., A., G. M., G. A., Z. V. po 0.50; S. A., S. B., S. A., Z. M., S. P., Z. M., S. B., S. A., Z. L., S. I., Z. M., Z. S. S. J. po 0.20; S. A. 0.25; S. M., Z. J., S. M., Ivan Z., jerbo ne može dobiti pravo glasa, Josip S., S. M., A. S. po 1; G. M. 0.30; S. M. 0.40; S. M. 0.45; J. R. 0.15; za crvenim stolom vražji čič 2; Ruža 0.90; K. J. 0.60; veseli mladiči za crvenim stolom 12.50 L 34.45

Rozar pri Črnekalu. Nab. pola 9988; J. Kocjančić, Iv. Kocjančić po 2; J. Kocjančić, Andr. Kocjančić, Ant. Stepan, Alb. Kocjančić po 1; Aug. Cunja 1.45; Iv. Oblak 1.20; Klemen Purger 5. L 15.65

Tiskovni sklad

Prej izkazanih L 11605.61

Trst: Albin Poljšak L 1.—
Dolina. Nab. pola 249: Rdeči steber, bolj-ševik, rdeči štipe, Pelek iz Mačkovej, za napredek Sovjetov, po 2; Josip Vodopivec, vesel mladenič, priden mladenič, kuk cez hrib, Ivan, nečistljivo, za svobodo, neznanec, rdeči po 1; Samo-sjavec 0.50; družba sovjetov 4.40; Ant. Stranj 1.50; nabrano pri rdeči mizi 12; ta rdeči iz Prebengoa 3; . . . L 40.40

Kavalič - Sv. Anton pri Kopru. Darujemo za list „Delo“, da bi vsaj enkrat na mesec izhajal na starih straneh: Proc z davki, evrst komunist; J. Kovalev, mislim na Rusijo, neumljivo, črna sem raztrgal po 1; N. Bordon 10; ker želim da bi značali rdeči, ker ne ljubi-ermo, bil sem narodnjaški norec sedaj pa zvesti proletarski borec, M. Muženič, hvala za globo od prašica, ker sem odprl oči, M. Benčina po 2; Iv. Crncec 5; Jos. Subudin 3; želim svobode 1.50; komunist iz Kavaličev 1.20; trd komunist 0.90; L 41.60

Vsega skupaj L 11689.61

Brez kraljeve glave

Bovsko. Dopisnik: V prih. številki. Prosim, da nam prihodnje ne pišes več v tako gostih vrstah.

Slap ob Idriji. I. C.: Pismo prejeli. Ko dobimo odgovor na informacije ti sporočamo.

Pobeგი pri Kopru.: Objavimo prihod-nič. Podpisujte svoja pisma.

Remše, J. C.: Prejeli prvo in drugo. Prvo objavimo ob priliki, ker je vedno pripravno. Drugo nam je došlo prepozno za to številko, tedaj v prihodnji.

Solkani. Sočlov: Tvoj prispevek smo prejeli. Ne huduj se preveč, ker moras upoštevati, da treba delati račun s prostorom. Vsekakor objavimo ob priliki.

Vse posiljative za naš list je naslovljati samo tako:

List „DELO“ Trst - Trieste

Casella postale 93 - Centro

Odgovorni urednik: Vekoslav Rovani.

Črtice iz ruske revolucije Leninov telefonični razgovor s kronštadskimi mornarji

V novembarski revoluciji, leta 1917, so ruski boljševiki zavojevali oblast v Petrogradu (sedaj Leningradu) po kratko trajajočih in zmagovitih bojih. Prv dni potem pa, ko so Kerenski in njegov prestrašeni pristaišli prišli k sebi, so skušali stvoriti vojsko, da bi marširali na mesto in zopet zavzeli oblast. Šlo se je za življenje ali smrt boljševske revolucije in naši ruski sodrugi so mobilizirali vse sile, da bi pobili protirevolucionarne vojske. Uspe-lo jim je izvesti svoje namene potom obudovanja vrednega dela, ki so ga znali izvršiti med vojaki.

Namiriv je sledeči telefonični razgovor sodruga Lenina z revolucionarnimi mornarji v Kronštadu, ki so stali na

predstaji, v bojih za sovjetsko revolucijo.

Lenin. — Ali lahko govorite v imenu okrožnega odbora armade in mornarice?

Zastopnik mornarjev. — Gotovo!

Lenin. — Ali ste v stanju poslati v Petrograd rusilce in druge oborožene ladje?

Mornar. — Pokličem k telefonu zastopnika Centrobalta (centralni revolucionarni odbor baltičske flote), ker se gre tu za čisto tehnično zadevo. Kaj je novega v Petrogradu?

Lenin. — Prejeli smo poročila, po katerih osredotočuje Kerenski oddelke in njegove čete so že zavzele Gacino. En del petrogajskih čet je utrujen in je potrebno dobiti takoj ojačenja.

Mornar. — Kaj je drugega?

Lenin. — Namesto vprašanja, kaj je drugega pričakujem od vas vedno izjavo, da ste pripravljeni za odhod in pripravljani za boj.

Mornar. — Mislim, da ni potreba ponavljati. Smo že sporočili našo odločitev in zato bo vse izvršeno.

Lenin. — Ali imate zadosti pušk in strojne in koliko?

Mornar. — Tukaj je predsednik okrožnega odbora vojske sekcije, sodrug Mihajlov. On vam bo dal poročilo o finskih armadi.

Mihajlov. — Koliko bajonetov potrebujete?

Lenin. — Mi potrebujemo čimveč bajonetov, ampak edinole z zanesljivimi mozgi, pripravljenimi na boj. Koliko takih imate na razpolago?

Mihajlov. — Jih imamo na razpolago 5000 in se lahko transportirajo zelo hitro.

Lenin. — V kolikih urah ste v stanju priti v Petrograd z najhitrejšim prevoznim sredstvom?

Mihajlov. — Najkasneje v 24. urah, računajoč od tega trenutka.

Lenin. — Po cesti?

Mihajlov. — Po železnici.

Lenin. — V imenu rep